

UDENRIGSMINISTERIET

Samrådsspørgsmål N-Q om omprioriteringen af bistanden som følge af modtagelsen af flygtninge fra Ukraine til besvarelse den 21. april 2022.

Til:
Udviklingsministeren
Enhed:
APD
Dato:
13-04-2022
Sag:
2022-15003

DET TALTE ORD GÆLDER

TALEPUNKT

[Indledning]

Tak for muligheden for at svare på spørgsmålene om omprioriteringen af bistanden som følge af modtagelsen af flygtninge fra Ukraine. Der er tre spørgsmål, som relaterer sig til den nuværende situation, samt et spørgsmål, der vedrører de fremadrettede planer.

Jeg vil besvare spørgsmålene et efter et.

* * *

[Spørgsmål N: Vil ministeren redegøre for, hvorledes de planlagte omprioriteringer af udviklingsbistanden pga. finansiering af særloven er i overensstemmelse med OECD's Udviklingskomité's (DAC's) definition af udviklingsbistand?]

Der spørges i spørgsmål N til, hvorledes omprioriteringen af bistanden er i overensstemmelse med OECD's udviklingskomité, DAC's, definition af udviklingsbistand.

De gældende retningslinjer fra DAC tilsiger, at relevante udgifter til flygtningemodtagelse i Danmark inden for de første 12 måneders ophold kan opgøres som udviklingsbistand. Der er specificeret, hvilke udgifter der kan rapporteres. Det gælder blandt andet udgifter som indkvartering, selvforsørgelsesydelse og sundhedsudgifter.

DAC-direktivet angiver desuden fire persongrupper, som er omfattet af begrebet flygtninge i forhold til rapportering af udgifter som udviklingsbistand. Det omfatter blandt andet personer, som er tilkendt midlertidig beskyttelse. Det er tilfældet med de fordrevne personer fra Ukraine i medfør af særloven herom.

De relevante udgifter forbundet med modtagelsen af flygtninge fra Ukraine kan dermed opgøres som udviklingsbistand. Og omprioriteringen af udviklingsbistanden hertil er derfor i fuld overensstemmelse med OECD DAC's retningslinjer.

Det er samtidig i overensstemmelse med gældende dansk praksis under skiftende regeringer siden starten af 90'erne.

[Spørgsmål O: Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen med de planlagte omprioriteringer af udviklingsbistanden vil leve op til målsætningerne i den nye udviklingspolitiske strategi?]

Spørgsmål O går på, hvordan regeringen med omprioriteringerne vil leve op til målsætningerne i den nye udviklingspolitiske strategi.

Lad mig starte med at slå fast, at de nuværende nødvendige omprioriteringer af udviklingsbistanden ikke rykker ved strategiens to hovedprioriteter og dertilhørende målsætninger. Det er stadig regeringens ambition, at vi med udviklingssamarbejdet skal skabe håb og hjælpe flere bedre i nærområderne, og at vi skal gå forrest i kampen for klima, natur og miljø. Samt stå på en stærk platform af demokrati og menneskerettigheder.

Det står centralt i den udviklingspolitiske strategi, at flygtninge og fordrevne skal hjælpes i deres nærområder. Vi står nu i en situation, hvor Danmark selv er nærområde til et land i krig. Faktisk befinder vi os i den hurtigst voksende flygtningekrise i Europa siden 2. verdenskrig. Knap 5 millioner mennesker er flygtet ud af Ukraine. Hertil kommer internt fordrevne. Så helt på samme måde, som vi beder Kenya og Uganda om at hjælpe fordrevne fra deres nærområder i Sydsudan og Somalia, så har vi i Danmark et særligt ansvar for at hjælpe fordrevne fra Ukraine, et land i vores nærområde.

De nuværende nødvendige omprioriteringer af udviklingsbistanden svækker heller ikke regeringens ambition om, at Danmark skal gå forrest i kampen for klima, natur og miljø. Danmark skal opfylde vores internationale forpligtelser om klimafinansiering til udviklingslandene i tråd med målsætningerne i den udviklingspolitiske strategi. Og derfor har vi også fra regeringens side lænet os meget aktivt ind i for eksempel de internationale forberedelser af den kommende COP27 – den såkaldte afrikanske COP – og markeret, at vi ønsker at give vores bidrag til den internationale klimafinansiering.

[Spørgsmål P: Vil ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser den planlagte omprioritering af udviklingsbistanden vil få for vores partnerlande, strategiske samarbejder, vores mulighed for at hjælpe humanitært i sårbare og skrøbelige lande og for den grønne udviklingsbistand, jf. vores forpligtelser under Paris-aftalen?]

Det tredje spørgsmål går på konsekvenserne af omprioriteringen for partnerlande, de strategiske samarbejdsaftaler, den humanitære indsats og det grønne område.

Jeg vil besvare delspørgsmålene et efter et.

I forhold til vores partnerlande, er der enkelte lande, som er direkte berørt af omprioriteringerne i år. Det drejer sig om Mali, Burkina Faso, Bangladesh og vores indsats i Syrien og dets nærområder.

Her har vi *udskudt* tilsagn for henholdsvis 70 mio. kr. i Mali, 200 mio. kr. i Burkina Faso, 100 mio. kr. i Bangladesh og 50 mio. kr. i Syrien og nærområder.

I forhold til Burkina Faso og Mali er situationerne i disse lande utroligt vanskelige. Begge lande har oplevet militærkup, og ingen af de to lande har præsenteret en realistisk plan for overgang til demokrati. I tillæg hertil har den maliske regering et tæt samarbejde med de russiske lejesoldater, Wagner Gruppen. Derfor satte vi allerede i februar – altså før omprioriteringerne foranlediget af krigen i Ukraine - dele af de to landeprogrammer i bero. Her giver det derfor mening at udskyde dele af aktiviteterne til tidligt i 2023.

Både i Bangladesh og i Syrien og nærområder var tilsagnene på henholdsvis 100 mio. kr. og 50 mio. kr. planlagt til at blive indgået sidst i indeværende år. En udskydelse på nogle få måneder til starten af næste år forventes dermed ikke at have betydning for gennemførelsen af aktiviteterne.

Omprioriteringerne påvirker umiddelbart vores partnerskabslande i et mindre omfang.

I forhold til de strategiske samarbejdsaftaler med danske NGO'er er disse ikke blevet berørt af omprioriteringerne. Tilsagnene til de strategiske partnere blev indgået i løbet af årets tre første måneder

som kulmination på en omfattende ansøgnings- og evalueringsproces.

Den humanitære ramme er heller ikke berørt. Danmark vil altså fortsat være i stand til at svare på akut opståede kriser og bidrage med humanitær bistand i langstrakte konflikter.

På det grønne område er der også hovedsageligt tale om udskydelser af enkelte bidrag. Der vil efter omprioriteringerne være 2,8 mia. kr. til den grønne bistand, hvoraf ca. 2,5 mia. kr. forventes at være målrettet klimaindsatser. Klimabistanden er blevet relativt friholdt, idet omprioriteringen er sket på en måde, så vi fastholder, at 20 pct. af udviklingsbistanden til udviklingslande går til klimaindsatser, og at mere end 60 pct. heraf er fokuseret på tilpasningsindsatser. Det er samme andel, som der var afsat på Finansloven for 2022.

Klimatilpasning er fortsat en dansk mærkesag, som også er vigtig internationalt frem mod COP27. I regeringens udviklingspolitiske prioriteter for 2022 er der som bekendt fastsat et mål for 2023 om, at mindst 30 pct. af udviklingsbistanden til udviklingslande skal gå til grønne indsatser, herunder mindst 25 pct. til klimaindsatser, hvoraf mindst 60 pct. skal gå til klimatilpasning. Dette er fortsat regeringens mål.

[Spørgsmål Q: Vil ministeren redegøre for, om regeringen har planer om fremadrettet at søge finansiering til at dække eventuelle ekstraudgifter til ukrainske flygtninge efter særloven fra udviklingsbistanden?]

Det fjerde og sidste spørgsmål går på den eventuelle fremadrettede finansiering af flygtningemodtagelse over bistanden.

Til det kan jeg sige, at situationen i Ukraine fortsat er ekstremt alvorlig. De humanitære behov og flygtningestrømmene ændrer sig dag for dag. Lige nu er der ingen af os, der kan forudsige, hvordan krigen kommer til at udvikle sig. Jeg kan derfor heller ikke udelukke, at krigen i Ukraine kan komme til at få yderligere økonomiske konsekvenser, ikke bare for udviklingsbistanden, men i det hele taget.

Vi står i en exceptionel situation. Men også en situation, som vi må og skal håndtere. Det har allerede betydet svære, men nødvendige valg. Når det er sagt, så er det selvfølgelig afgørende, at vi fortsat har et udviklingssamarbejde. For ubalancerne i verden bliver kun større. Konsekvenserne af Ruslands krig mod Ukraine mærkes også i udviklingslandene. Den omfattende globale fødevarekrise er eksempelvis blot blevet forstærket af den øgede usikkerhed og inflation som følge af krigen i Ukraine. Danmark må og skal derfor fortsat være til stede globalt som en markant udviklingspolitisk spiller.

Tak for ordet.